

In memoriam

Jocelyn Hillgarth (1929-2020)*

Jocelyn Hillgarth va nèixer a la ciutat de Londres el 22 de febrer de 1929 i allà mateix va morir el mes d'abril de 2020. Va seguir els estudis universitaris a la Universitat de Cambridge, on es va doctorar el 1957. Després d'uns anys d'investigador a les universitats de Londres i de Princeton, va començar la carrera docent, primer a Texas i després a la Universitat de Harvard i al Boston College. Des del 1977, i fins a la seua jubilació el 1995, impartí el seu magisteri com a catedràtic d'història a l'Institut Pontifici d'Estudis Medievals i a la Universitat de Toronto.

La vida científica del jove Hillgarth comença el 1957 amb l'edició crítica del *Prognosticum* de sant Julià de Toledo, considerat el primer tractat d'escatologia cristiana. Aquest mateix any publica un extens article basat en aquesta edició —de fet, la seua tesi doctoral— a l'*Analecta Sacra Tarraconensia*, revista en la qual col·laborarà posteriorment diverses vegades. Al marge d'altres treballs sobre la figura del sant, com ara l'edició de les *Opera* al *Corpus Christianorum. Serie Latina* el 1976, Julià de Toledo fou el personatge que l'impulsà a consagrar una part important de la seua investigació a la cultura visigòtica a la península Ibèrica i a les relacions dels visigots amb l'Església. Fruit d'aquesta recerca són les pàgines dedicades a la conversió dels visigots, a la influència del poder en la historiografia del moment o a la presència visigòtica a Europa. *Christianity and Paganism* (1986) és, probablement, el volum més representatiu d'aquesta temàtica.

Hillgarth també ha estat reconegut internacionalment per les seues contribucions al coneixement de la Corona d'Aragó i el regne de Castella entre els segles XIII i XV. El llibre *The Spanish Kingdoms*, publicat a Oxford, en dos volums, entre 1976 i 1978, i immediatament traduït a l'espanyol, bé que ho avala.

No cal dir que una part important de les publicacions de Hillgarth ha estat centrada en l'estudi de la cultura de Mallorca, i molt especialment en la figura de Ramon Llull. Les pàgines que redactà sobre el primer lullisme parisenc i Tomàs Le Myèsier són de referència obligada, com tam-

bé, en un altre àmbit cultural, *Readers and Books in Mallorca*, 2 vol., París 1991.

Gràcies al rigor de les seues aportacions, el professor Hillgarth ha merescut el reconeixement de nombroses institucions acadèmiques. Ben aviat, el 1969, ja era *magister* de la Schola Lullistica, i posteriorment corresponent de la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona (1974) i de la Reial Acadèmia de la Història de Madrid (1977), i membre de la Medieval Academy of America (1979) i de la British Academy (1995). El 1996 fou elegit membre corresponent de l'Institut d'Estudis Catalans, dins la Secció Històrico-Arqueològica. Durant els anys noranta del segle passat i els primers del nou mil·lenni, rebé guardons importants, com ara el Premi «Serra d'Or» de Recerca (1993), el Premi Catalònia de l'IEC (1994) o el Premi Ramon Llull a les Lletres (2001). A més a més, el fet que una part representativa dels seus llibres haja estat escrita o traduïda a la nostra llengua mostra ben clarament l'interès dels lectors catalans per les seues aportacions, destacadíssimes: *Ramon Llull i el naixement del lullisme* (1998, or. 1971), *El problema d'un imperi mediterrani català: 1229-1327* (1984, or. 1975) o el *Diplomatari lull-ià: documents relatius a Ramon Llull i a la seva família* (Barcelona 2001), entre d'altres.

La relació del professor Hillgarth amb les terres catalanes, i especialment amb les mallorquines, és, doncs, més que evident. Es tracta d'una relació de llarga durada. A la dècada dels anys trenta del segle XX, Allan Hillgarth, pare de Jocelyn, militar, diplomàtic i cònsol a les Balears durant la Guerra d'Espanya, adquirí en propietat la finca Son Torrella, a Santa Maria del Camí, que esdevingué residència de la família durant llargues temporades. No és debades que el 2008 fes donació de la seua biblioteca a la Universitat de les Illes Balears, ni que, en justa correspondència, s'hi celebraren el 2010 unes jornades dedicades a ell i a un altre gran lullista, Anthony Bonner, organitzades per la Càtedra Ramon Llull d'aquesta Universitat.

Vaja, doncs, aquesta breu semblança en homenatge a la figura d'aquest erudit, catalanòfil i mallorquí de sentiment i d'adopció.

* Text preparat per TOMÀS MARTÍNEZ ROMERO (Institut d'Estudis Catalans).